

Kohtuasi C-463/20**Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1****Saabumise kuupäev:**

24. september 2020

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Conseil d'État (Belgia)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

4. juuni 2020

Kaebaja:

Namur-Est Environnement ASBL

Vastustaja:

Région wallonne

**CONSEIL D'ÉTAT, SECTION DU CONTENTIEUX ADMINISTRATIF
(BELGIA KÕRGEIMA HALDUSKOHTUNA TEGUTSEV
RIIGINÕUKOGU, HALDUSKOLLEEGIUM)****KOHTUOTSUS****Kaebuse ese**

18. jaanuaril 2017. aastal esitatud kaebusega palub mittetulundusühing NAMUR-EST ENVIRONNEMENT tühistada Département de la nature et des forêts' (looduse ja metsanduse amet, edaspidi „DNF“) peainspektori 27. juuni 2016. aasta otsuse, millega võimaldatakse aktsiaseltsile SAGREX (edaspidi „SAGREX“) erandeid 12. juuli 1973. aasta looduskaitseaduse (loi du 12 juillet 1973 sur la conservation de la nature (edaspidi „looduskaitseadus“) (*Moniteur belge*, 11.9.1973, nr 1973A71207, <http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/loi/1973/07/12/1973A71207/justel>)) artiklites 2bis, 3 ja 3bis ette nähtud looma- ja taimeliikide kaitse meetmetest lubjakivikillustikurjääri käitamiseks Bossimés.

- 2 14. märtsil 2018 anti SA CIMENTERIES CBRile luba menetlusse astuda.

II. Faktilised asjaolud

- 3 4. novembril 2008 esitas SAGREX ühtse loa taotluse kaevandamise taasalustamiseks Bossimé karjääris, tunneli kaevamiseks Bossue ja Lives-sur-Meuse'i karjääride vahele, lintkonveieri paigaldamiseks Lives-sur-Meuse'i karjääri ning praamide lastimise kai rajamiseks Meuse'i kaldale.

- 4 12. mail 2010 andis DNF negatiivse arvamuse, mis sisaldab eelkõige järgmisi põhjendusi:

„Vaatomata paljudele kaitsealustele liikidele, mida projekt [mõjutab], ei ole dokumentatsioonis üllataval kombel kordagi mainitud seadusest tulenevat kohustust saada kehtivate õigusnormide kohaselt vajalik heakskiit eranditele kaitsealuste liikide kaitse meetmetest;

[...]

Arvestades projekti olemust ja ulatust ei leevenda ega korva enne ehitustöid, nende ajal ja pärast neid ette nähtud heastamismeetmed tõenäoliselt kuigivõrd paljusid prognoositavaid mõjusid, eelkõige looduslike elupaikade hävitamise valdkonnas.“

- 5 15. aprillil 2016 esitas SAGREX taotluse erandi tegemiseks looma- ja taimeliikide kaitse meetmetest, mis on ette nähtud looduskaitseaduses. Nimetatud taotlusele on lisatud keskkonnamõju hindamise aruanne pealkirjaga „Elupaikade hävitamine ja taimeliikide ümberpaigutamine Bossimé karjääri kasutusele võtmiseks“, mis on koostatud 2016. aasta aprillis.

- 6 27. juunil 2016 andis DNF erandi tegemise loa, võimaldades seega SAGREXil tahtlikult häirida loetletud looma- ja taimeliikide esindajaid, rikkuda ja hävitada nende elupaiku, liikide esindajaid välja juurida, tahtlikult hävitada, kinni püüda ja mujale viia ning rikkuda nende elupaiku, kui ta rakendab loetletud leevendusmeetmeid. See ongi vaidlustatud akt.

- 7 30. septembril 2016 esitas SAGREX ühtse loa taotlemise raames muudatuste kavad ja sellest tulenevalt täienduse keskkonnamõju uuringule.

- 8 Muudetud projekti avalik arutelu toimus 21. novembrist kuni 21. detsembrini 2016 ning esitati palju vastuväiteid.

- 9 21. detsembril 2016 andis DNF tingimusliku positiivse arvamuse ühtse loa taotluse kohta. Arvamust põhjendatakse muu hulgas järgmiselt:

„Kui rakendada taotluse dokumentides loetletud soovitusi, 27.06.2016 erandist tulenevaid kohustusi ja alljärgnevat tingimusi, on võimalik projekti

märkimisväärset mõju looduskaitse valdkonnas vähendada vastuvõetavale tasemele, arvestades eelkõige heastamiseetmeid; [...]“.

- 10 25. septembril 2017 keeldus pädev minister ühtset luba andmast. Selle otsuse peale esitas menetlusse astuja eraldi tühistamiskaebuse. 14. mai 2020. aasta otsusega jäeti see rahuldamata.

III. Poolte väited

A. Tühistamiskaebus

- 11 Kaebaja tugineb muuhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiivi 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (ELT 2012, L 26, lk 1) artiklite 2–10 ja I lisa punkti 19 rikkumisele.
- 12 Vaidlustatud akt on teostusluba, mille puhul ei ole keskkonnamõju hinnatud direktiivi 2011/92 asjakohaste sätete kohaselt, ning teostusloa väljastanud asutus ei ole analüüsinud, kas keskkonnamõju hindamine on käesolevas asjas nõutav.
- 13 Direktiivi 2011/92 artikli 4 lõike 1 kohaselt „hinnatakse I lisa loetletud töid artiklite 5–10 kohaselt“. I lisa punktis 19 käsitletakse „pealmaakaevandus[i] pindalaga üle 25 hektari [...]“; sellistelt projektidelt „nõutakse [...] teostusluba ja hinnatakse nende mõju“ ning teostusluba on „pädeva asutuse või pädevate asutuste otsus, mis annab arendajale õiguse projekti teostamiseks“.
- 14 Projekt kuulub direktiivi 2011/92 I lisa kohaldamisalasse ning erand tehti „lubjakivikillustikukarjääri käitamiseks Bossimés“. Niisiis on teostusluba vajalik selleks, et taotlejal oleks „õigus projekti teostamiseks“ ja seega peab teostusloa andmisele eelnema keskkonnamõju hindamine direktiivi „artiklite 5–10“ kohaselt.
- 15 Igal juhul peaks mitmeetapilise otsustusprotsessi puhul hindamine toimuma võimalikult varakult. Ühtse loa taotlus karjääri käitamiseks esitati küll samaaegselt, kuid nimetatud taotlus ja sellega kaasnev mõju-uuring on hilisemad kui taotlus erandi tegemiseks ja 27. juuni 2016. aasta otsus; mõju-uuring on teostatud 2016. aasta juulis.
- 16 „Väljavõtte 2008. aasta mõju-uuringu aruande peatükist „Looma- ja taimeliigid“ – 2015. aasta projekti muudatusi käsitlev mõju-uuringu lisa“, mis on lisatud erandi taotlusele, on piiratud ega kujuta endast keskkonnamõju hindamist direktiivi nõuete tähenduses.
- 17 Lisaks hõlmab keskkonnamõju hindamine ka konsulteerimist asjaomaste asutustega ning üldsuse kaasamist (direktiivi 2011/92 artikkel 6) ja seda, et pädev asutus analüüsib ja võtab arvesse hindamisaruandes esitatud teavet ja artikli 6 kohaste nõupidamiste raames kogutud teavet (direktiivi 2011/92 artikkel 8), samuti nimetatud teabe esitamist pädeva asutuse poolt teostusloa andmise otsuses

ning üldsuse teavitamist (direktiivi 2011/92 artikkel 9), s.t etappe, mida käesoleval juhul ei ole järgitud (eelkõige üldsuse kaasamise etappi).

B. Vastustaja seisukohad

- 18 Vastustaja väidab, et vaidlusalune akt ei ole projekt direktiivi 2011/92 tähenduses. Selle eesmärk ei ole võimaldada karjääri käitamist, vaid üksnes jätta kohaldamata teatavad looduskaitseseaduse sätted, selleks et esitada teostusloa taotlus käitamiseks. Kuna seda luba ei saa sellisena rakendada, ei kujuta see endast „pädeva asutuse või pädevate asutuste otsust, mis annab arendajale õiguse projekti teostamiseks“. Lisaks ei ole tegemist loaga, mis kuulub mitmeetapilisse otsustusprotsessi, ning vaidlusaluse akti andnud asutus ei tegele ühtse loa taotluse menetlemisega, vaid tegutseb eri raamistikus.

C. Repliiik

- 19 Kaebaja viitab oma repliigis mitmele Euroopa Kohtu otsusele, eelkõige 7. jaanuari 2004. aasta kohtuotsusele Wells (C-201/02, EU:C:2004:12), milles käsitleti nõukogu 27. juuni 1985. aasta direktiivi 85/337/EMÜ teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (EÜT 1985, L 175, lk 40; ELT eriväljaanne 15/01, lk 248) kohaldamist karjääri käitamisele.
- 20 Vaidlustatud akt on karjääri käitamise vältimatu tingimus; niisiis on tegemist ühe loaga mitmeetapilise otsustusprotsessi raames. Hindamine peab toimuma võimalikult varakult. Asjaolu, et vaidlustatud akti ei ole andnud asutus, mille ülesanne on menetleda ühtse loa taotlust, ei oma sellisel juhul tähtsust.
- 21 Kui väita, et keskkonnamõjusid tuleb hinnata vaid ühtse loa taotluse menetlemise raames, tähendaks see, et tähelepanuta jäetaks ühelt poolt see, et otsustusprotsessi käigus peab pädev asutus võtma arvesse projekti mõju keskkonnale „võimalikult varajases etapis“, ja teiselt poolt see, et hilisema keskkonnamõju hindamise raames ei saa seada kahtluse alla vaidlustatud akti, millega antakse lõplik luba häirida tahtlikult kaitsealuseid liike ning rikkuda ja hävitada nende liikide elupaiku, seega peab hindamine toimuma eelnevalt.

Menetlusse astuja seisukohad

- 22 Menetlusse astuja leiab, et kui ka karjääri käitamise projekt kuulub „projekti“ mõiste alla direktiivi 2011/92 tähenduses, ei ole vaidlustatud erand siiski „teostusluba“ nimetatud direktiivi tähenduses, kuna see üksi ei anna õigust projekti teostada: alles kaks luba koos „annavad arendajale õiguse“ projekti teostamiseks.
- 23 Kuna erandi tegemine on üks etapp teostusloa menetluses ega ole peamine otsus, vaid lisaotsus, mis puudutab üksnes projekti teatavaid mõjusid, ei ole selles etapis veel vajalik läbi viia keskkonnamõju hindamist.

- 24 Mõju-uuring, mis on lisatud ühtse loa taotlusele, sisaldab analüüsi mõju kohta kõnealuse erandiga hõlmatud kaitsealustele liikidele, nii et direktiivi 2011/92 eesmärgid saavutatakse täiel määral, kuna hindamine toimus enne peamise teostusloa andmist, mille raames käsitletakse mõju kaitsealustele liikidele ning kohaldatakse kõiki direktiivis nõutud menetluslikke tagatiseid.
- 25 Ei saa öelda, et projekt oli erandi taotlemise hetkel kõikide teostamise tingimusteni lõplikult paigas. Niisiis peab taotleja keskkonnamõju hindama alles ühtse loa taotluse etapis, nii et uuring käsitleks erandiga kooskõlla viimiseks kohandatud lõplikku projekti.

E. Vastustaja viimased seisukohad

- 26 Vastustaja väidab, et ühtse loa süsteemi ning looma- ja taimeliikide kaitse meetmetest erandite tegemise süsteemi vahel puudub igasugune õigus- või haldusnormidest tulenev seos. Niisiis ei ole olemas „otsuste tegemise menetlust“ Euroopa Kohtu praktika tähenduses. Ei või segi ajada põhjust, s.t karjääri käitamist, ja tagajärge, s.t looma- või taimeliikide kahjustamist.

E. Menetlusse astuja viimased seisukohad

- 27 Menetlusse astuja leiab, et direktiivi 2011/92 on järgitud, ehkki avalik arutelu toimus pärast vaidlustatud akti vastuvõtmist, kuna „nii erand ise kui ka konkreetne keskkonnamõju hindamine, millest nähtub vastavus erandi tingimustele, ning täiendav uuring mõju kohta looma- ja taimeliikidele (aprill 2016) on lisatud toimikule, mis esitati põhiotsust puudutavale avalikule arutelule“. Avalik arutelu korraldati ajal, mil avalikkusel oli võimalik tõhusalt esitada märkusi konkreetselt projekti kohta, kuna sel hetkel olid kõik võimalused veel lahtised.

E. Kaebaja viimased seisukohad

- 28 Kaebaja rõhutab asjaolu, et vaidlustatud akt on karjääri käitamise vältimatu tingimus. Karjääri käitamine ja liikide häirimine „kujutavad endast üht ja sama sekkumist looduskeskkonda“. Juhul kui selleks, et arendajal oleks õigus projekti teostada, on vaja mitut haldusotsust, moodustavad need haldusotsused koos teostusloa direktiivi 2011/92 tähenduses. Erandi taotluse puhul ei hinnatud keskkonnamõju seega asjakohaselt.

IV. Analüüs

- 29 21. mai 1992. aasta direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT 1992, L 206, lk 7; ELT eriväljaanne 15/2, lk 102) artiklites 12 ja 13 on sätestatud, et liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et kehtestada IV lisa punktides a ja b loetletud looma- ja taimeliikide range kaitse süsteem. Direktiivi artikliga 16 võimaldatakse

liikmesriikidel teha erandeid nimetatud meetmetest teatavatel juhtudel ja tingimustel.

- 30 Direktiivis 92/43, looduskaitse seaduses ega piirkondlikes haldusnormides ei ole ette nähtud keskkonnamõtjude hindamist või üldsusega konsulteerimist enne loa andmist erandite tegemiseks looma- ja taimeliikide kaitse meetmetest.
- 31 SAGREX esitas taotluse erandi tegemiseks looduskaitse seadusest DNFi 12. mai 2010. aasta negatiivsest arvamusest tulenevalt.
- 32 Erandi tegemise taotlusele on lisatud keskkonnamõtju hindamise aruanne pealkirjaga „Elupaikade hävitamine ja taimeliikide ümberpaigutamine Bossimé karjääri kasutusele võtmiseks“, mis on koostatud 2016. aasta aprillis.
- 33 Keskkonnamõtju hindamise aruandele on lisatud muuhulgas ka väljavõtte mõju-uuringust, mis koostati ühtse loa taotlemise raames. See on „2008. aasta mõju-uuringu aruande peatükk „Looma- ja taimeliigid“ – 2015. aasta projekti muudatustest tulenev mõju-uuringute lisa“, mis on samuti koostatud 2016. aasta aprillis.
- 34 Enne vaidlustatud akti vastuvõtmist ei kaasatud üldsust üheski etapis.
- 35 Direktiivi 2011/92 artikli 1 lõige 2 sisaldab muu hulgas järgnevaid määratlusi:
- a) „projekt“:
- ehitiste või muude kätiste püstitamine või kavade teostamine,
 - muu sekkumine looduskeskkonda ja maastikku, kaasa arvatud maavarade kaevandamine;
- [...]
- c) „teostusluba“ – pädeva asutuse või pädevate asutuste otsus, mis annab arendajale õiguse projekti teostamiseks.

Sama direktiivi artikli 2 lõikes 1 on sätestatud: „Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et enne teostusloa andmist nõutakse keskkonda muu hulgas oma laadi, mahu või asukoha tõttu tõenäoliselt oluliselt mõjutavatelt projektidelt teostusluba ja hinnatakse nende keskkonnamõtju“.

- 36 Direktiivi 2011/92 artikkel 6 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et asutustel, kes eriomaste keskkonnaülesannete või kohaliku ja piirkondliku pädevuse tõttu on tõenäoliselt projektiga seotud, võimaldatakse avaldada arvamust arendaja esitatud teabe ja teostusloa taotluse kohta, võttes seejuures asjakohasel juhul arvesse artikli 8a lõikes 3 osutatud juhtumeid. Selleks määravad liikmesriigid asutused, kellega tuleb konsulteerida kas üldiselt või juhtumipõhiselt. Artikli 5 kohaselt

kogutud teave edastatakse kõnealustele asutustele. Konsulteerimise üksikasjaliku korra kehtestavad liikmesriigid.

2. Selleks et tagada asjaomase üldsuse tõhus osalemine otsustusprotsessides, teavitatakse üldsust artikli 2 lõikes 2 osutatud keskkonnaalaste otsustusprotsesside korral aegsasti ja hiljemalt siis, kui on mõistlikult võimalik teavet anda, elektrooniliselt, avalike teadete või muude sobivate vahendite kaudu järgmisest:

a) teostusloa taotlus;

b) tõsiasi, et projekti keskkonnamõju tuleb hinnata, ja vajadusel tõsiasi, et selle suhtes kohaldatakse artiklit 7;

c) üksikasjad pädevate asutuste kohta, kes vastutavad otsuse tegemise eest, asutuste kohta, kust saab ajakohast teavet, asutuste kohta, kellele võib esitada märkusi ja küsimusi, ning märkuste ja küsimuste edastamise ajakava kohta;

d) võimaliku otsuse laad ja olemasolu korral otsuse eelnõu;

e) teadaanne artikli 5 kohaselt kogutud teabe kättesaadavuse kohta;

f) teadaanne selle kohta, millal, kus ja kuidas tehakse asjakohane teave kättesaadavaks;

g) üksikasjad käesoleva artikli lõike 5 kohase üldsuse kaasamise korra kohta.

3. Liikmesriigid tagavad, et üldsusele tehakse mõistlike tähtaegade piires kättesaadavaks järgmine:

a) mis tahes artikli 5 kohaselt kogutud teave;

b) kooskõlas siseriiklike õigusaktidega peamised aruanded ja nõuanded, mis on pädevale asutusele või pädevatele asutustele esitatud ajal, mil asjaomast üldsust teavitati käesoleva artikli lõike 2 kohaselt;

c) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2003/4/EÜ (keskkonnateabele avaliku juurdepääsu kohta) sätete kohaselt muu kui käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud teave, mis on vajalik otsuse tegemiseks vastavalt käesoleva direktiivi artiklile 8 ja mis saab kättesaadavaks alles pärast seda, kui asjaomast üldsust on käesoleva artikli lõike 2 kohaselt teavitatud.

4. Asjaomasele üldsusele antakse õigeaegsed ja tõhusad võimalused võtta osa artikli 2 lõikes 2 nimetatud keskkonnaalaste otsuste tegemise korrast ning selleks antakse üldsusele õigus esitada pädevale asutusele või pädevatele asutustele märkusi ja arvamusi, kui selleks on enne teostusloa taotluse kohta otsuse tegemist veel võimalus.

5. Üldsuse teavitamise üksikasjaliku korra, näiteks müürilehtede kasutamine teatavas ümbruskonnas või avaldamine kohalikes ajalehtedes, ning asjaomase

üldsusega konsulteerimise üksikasjaliku korra, näiteks kirjalike esildiste või avalike küsitluste teel, määravad kindlaks liikmesriigid. Liikmesriigid võtavad sobival haldustasandil vajalikud meetmed asjaomase teabe üldkättesaadavuse tagamiseks elektrooniliselt, kas vähemalt keskse portaali või hõlpsasti ligipääsetavate kontaktpunktide kaudu.

6. Menetluse eri etappideks nähakse ette mõistlikud tähtajad, jättes piisavalt aega:

a) lõikes 1 osutatud asutuste ja üldsuse teavitamiseks ning

b) lõikes 1 osutatud asutusele ja asjaomasele üldsusele, et valmistada ette keskkonnaalaseid otsuseid ja nende tegemises tõhusalt osaleda vastavalt käesoleva artikli sätetele.

7. Asjaomase üldsusega artikli 5 lõikes 1 osutatud keskkonnamõju hindamise aruande asjus konsulteerimise tähtaeg ei või olla lühem kui 30 päeva.“

37 7. jaanuari 2004. aasta kohtuotsuses Wells (C-201/02, EU:C:2004:12) märkis Euroopa Kohus, et direktiivi 85/337 esimese põhjenduse kohaselt peab pädev asutus võtma projekti keskkonnale avaldatavat mõju arvesse otsustamise „võimalikult varajases etapis“ (punkt 51). „Seega, kui riigisisises õiguses nähakse ette mitmeetapiline loamenetlus ning kui ühes nendest etappidest tehakse peamine otsus ja teises etapis rakendusotsus, mis ei või väljuda peamise otsusega määratletud piiridest, siis tuleb mõju, mida projekt võib keskkonnale avaldada, kindlaks määrata ja hinnata peamise otsuse tegemise menetluses. Ainult juhul, kui mõju on võimalik kindlaks määrata alles rakendusotsuse vastuvõtmise menetluses, tuleb hindamine läbi viia selle menetluse raames“ (punkt 52).

38 Lisaks on Euroopa Kohus otsustanud: „Direktiivi 85/337 ülesehitusest ja eesmärkidest tuleneb, et [direktiivi artikli 1 lõige 2] viitab (kas ühe- või mitmeetapilisele) otsusele, mis lubab arendajal alustada projekti elluviimiseks vajalike töödega. Neid täpsustusi arvesse võttes tuleb järelilikult eelotsusetaotluse esitanud kohtul endal kindlaks teha, kas põhikohtuasjas käsitletavad esialgne ehitusluba ja otsus, millega kiideti heaks hiljem otsustatavad punktid, moodustavad tervikuna „teostusloa“ direktiivi 85/337 tähenduses (vt selle kohta sama kuupäevaga otsus kohtuasjas C-508/03: komisjon vs. Ühendkuningriik, EKL 2006, lk I-3969, punktid 101 ja 102). Järgmisena tuleb meelde tuletada, et Euroopa Kohus täpsustas eespool viidatud kohtuotsuse Wells punktis 52, et juhul kui riigisisese õigusega nähakse ette mitmeetapiline teostusloa andmise menetlus, millest esimeses tehakse peamine otsus ja teises etapis rakendusotsus, mis ei või väljuda peamise otsusega määratletud piiridest, siis tuleb mõju, mida projekt võib keskkonnale avaldada, kindlaks määrata ja hinnata peamise otsuse tegemise menetluses. Ainult juhul, kui mõju on võimalik kindlaks määrata alles rakendusotsuse vastuvõtmise menetluses, tuleb hindamine läbi viia selle menetluse raames“ (4. mai 2006. aasta kohtuotsus Barker (C-290/03, EU:C:2006:286, punktid 45–47); vt ka 4. mai 2006. aasta kohtuotsus komisjon vs. Ühendkuningriik (C-508/03, EU:C:2006:287, punkt 104); 28. veebruari

2008. aasta kohtuotsus Abraham jt (C-2/07, EU:C:2008:133, punkt 26); 17. märtsi 2011. aasta kohtuotsus Brussels Hoofdstedelijk Gewest jt (C-275/09, EU:C:2011:154, punkt 32) ning 3. märtsi 2011. aasta kohtuotsus komisjon vs. Iirimaa (C-50/09, EU:C:2011:109, punktid 76 ja 77).

- 39 Samuti on Euroopa Kohus otsustanud 17. märtsi 2011. aasta kohtuotsuse Brussels Hoofdstedelijk Gewest jt (C-275/09, EU:C:2011:154) punktis 34, et eelotsusetaotluse esitanud kohus peab kohaldatavate riigisiseste õigusnormide alusel otsustama, kas sellist otsust, nagu on arutusel põhikohtuasjas, saab pidada mitmeetapilise loamenetluse üheks etapiks, mille lõppeesmärk on niisuguse tegevuse realiseerimine, mis on projekt direktiivi 85/337 asjakohaste sätete tähenduses.
- 40 Käesoleval juhul ei eelnenud vaidlustatud akti vastuvõtmisele üldsuse kaasamist üheski etapis. Üldsuse kaasamise etapp toimus peamiselt pärast vaidlustatud akti vastuvõtmist avaliku aruteluna, mis korraldati ühtse loa taotlemise raames. Seega tuleb analüüsida, kas direktiiviga 2011/92 on ette nähtud üldsuse kaasamise etapp enne sellise meetme võtmist, millel on vaidlustatud aktiga sarnased ulatus ja mõjud.
- 41 Sellega seoses tuleb märkida, et karjääri ei saa käitada vaidlustatud erandit tegemata. Selles mõttes ei ole kahtlust, et vaidlustatud akt on vajalik tingimus karjääri uuesti kasutusele võtmiseks. Lisaks on samamoodi ilmne ka see, et käitamist ei saa toimuda, kui ei anta ühtset luba, mille andmine sõltub avaliku arutelu korraldamisest.
- 42 Bossimé karjääri käitamine kui selline on projekt direktiivi 2011/92 artikli 1 lõike 2 punkti a tähenduses. Käitamise puhul tuleb direktiivi artikli 4 lõike 1 kohaselt viia läbi keskkonnamõju hindamine, kuna seda tüüpi karjääre on nimetatud direktiivi I lisas.
- 43 Kuid vaidlusaluse akti ainus eesmärk on anda luba häirida loomi ja kahjustada nende liikide elupaiku. Lisaks on peamine otsus, mis annab arendajale õiguse projekti teostamiseks, ühtne luba, mille andmisest võidakse pärast avalikku arutelu keelduda või millele võidakse kehtestada rangemad nõuded kui need, mis on ette nähtud vaidlusaluse aktiga. Nii keeldus asjaomane asutus käesoleval juhul karjääri käitamise ühtset luba andmast.
- 44 Asutus, kelle ülesanne on ühtse loa väljastamine, peab analüüsima karjääri käitamise projekti kõiki linnaruumi ja keskkonnaga seotud aspekte. Selleks võib ta vaidlustatud akti koostanud asutuse poolt kindlaks määratud parameetreid arvestades hinnata käitamise mõju rangemalt.
- 45 Seega kerkib küsimus, kas vaidlustatud akt ja ühtne luba karjääri käitamiseks kujutavad endast sama teostusluba [direktiivi 2011/92 artikli 1 lõike 2 punkti c tähenduses], mis on seotud sama projektiga [nimetatud direktiivi artikli 1 lõike 2 tähenduses]. Võttes arvesse nimetatud faktiliste asjaolude erilisust Euroopa Kohtu

senise praktika seisukohast, tuleb omal algatusel esitada sellekohane küsimus Euroopa Kohtule.

- 46 Juhul kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, tuleb Euroopa Kohtule esitada veel küsimus kõnealuse direktiivi nõuete kohta, kuna erinevalt aktidest, mis olid arutusel kohtuasjades, milles tehti eespool viidatud kohtuotsused, eelkõige kohtuotsus Wells, ei ole vaidlustatud akt päriselt rakendusotsus, kuid ei kujuta endast ka peamist otsust; peamine otsus on ühtne luba, millega antakse luba karjääri käitamiseks.

V. Eelotsuse küsimused

1. Kas otsus „anda karjääri käitamise eesmärgil luba häirida loomi ja kahjustada nende liikide elupaiku“ ja otsus, millega antakse nimetatud käitamiseks luba või keeldutakse selle andmisest (ühtne luba), kujutavad endast sama „teostusluba“ [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiivi 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta artikli 1 lõike 2 punkti c tähenduses], mis on seotud sama projektiga [nimetatud direktiivi artikli 1 lõike 2 punkti a tähenduses], kui ühelt poolt ei saa karjääri käitamist toimuda neist otsustest esimese otsuseta ning kui teiselt poolt on ühtseid lubasid väljastaval asutusel võimalus hinnata käitamise mõju võrreldes esimese otsuse teinud asutuse poolt kindlaks määratud parameetritega rangemalt?

2. Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, siis kas selles direktiivis, eelkõige selle artiklites 2, 5, 6, 7 ja 8 ette nähtud nõudeid on piisavalt järgitud, kui üldsuse kaasamise etapp toimub pärast otsuse „anda karjääri käitamise eesmärgil luba häirida loomi ja kahjustada nende liikide elupaiku“ vastuvõtmist, kuid enne seda, kui võetakse vastu peamine otsus, mis annab arendajale õiguse karjääri käitamiseks?